

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Tamara Guțu

(art. 42 alin. (4), 222 alin. (2) lit. a) Cod penal)

(Dosarul nr. Ira-1163/2023

Nr. PIGD 1-20099774-01-Ira-20072023

Recurs depus până la 01 septembrie 2023; Recurs respins ca tardiv; recurenta a știut că decizia motivată va fi pronunțată la 16 mai 2023; recursul a fost depus cu depășirea termenului de 30 de zile iar recurenta nu a solicitat repunerea în termen; alegațiile că termenul a început să curgă din 24 mai 2023 nu sunt convingătoare;

11 septembrie 2025

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Instanța de fond: Ion Rusu

Curtea de apel: Gheorghe Scutelnic, Viorel Pușcaș, Oleg Moraru

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea Tamarei Guțu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte,*

Alexandru Negru,

Leonid Chirtoacă, *judecători,*

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Tamara Guțu s-a născut în anul 1962 în r-nul Drochia. Ea a fost învinuită de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (4), 222 alin. (2) lit. a) Cod penal (două episoade de instigare la profanarea monumentelor).

2. Tamara Guțu a fost apărată de avocații Svetlana Popovschi, Alexandru Covdii și Ion Țurcanu.

3. În prima instanță, cauza penală a fost examinată în procedură generală. Tamara Guțu a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunilor incriminate și condamnată la un an și două luni de închisoare, cu suspendarea condiționată pe un termen de probațiune de un an. Instanța a soluționat acțiunea civilă și soarta corpurilor delictive. Prin aceeași sentință a fost condamnat și Iurii Poiată.

4. Instanța de apel a admis apelul avocatului Svetlana Popovschi și al inculpatei, a casat parțial sentința în latura penală și civilă, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și a pronunțat o nouă hotărâre. În baza art. 107 Cod penal și art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală, Tamara Guțu a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunilor incriminate. În temeiul art. 2 alin. (1) - (3) din Legea nr. 243/2021 privind amnistia, instanța a dispus liberarea de executarea pedepsei aplicate. Instanța a dispus încasarea de la inculpată în beneficiul Tatianei Pirojoc a sumei de 1.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

5. La 21 iunie 2023, condamnată Tamara Guțu a depus recurs, solicitând casarea deciziei și a sentinței, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

6. Urmărirea penală în cauza penală nr. 2019120616 a fost pornită la 16 decembrie 2019, iar în cauza penală nr. 2019120617 a fost pornită la 16 decembrie 2019. Cauzele au fost conexe. Urmărirea penală s-a finalizat la 06 ianuarie 2021. Prima instanță a examinat cauza în perioada 17 august 2020 - 04 noiembrie 2021. Instanța de apel a examinat cauza între 23 decembrie 2021 și 28 martie 2023. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 20 iulie 2023.

ÎN FAPT

7. Tamara Guțu, fiind în înțelegerea prealabilă cu Iurii Poiată, în intervalul de timp de la 12 decembrie 2019 până la 13 decembrie 2019, l-a instigat pe ultimul, să meargă în cimitirul situat în r-nul Drochia și să deterioreze monumentul de pe mormântul

decedatului Oleg Muntean, prin ce au cauzat părții vătămate Maria Muntean un prejudiciu material considerabil în sumă de 28.000 de lei și monumentul de pe mormântul decedatului Boris Pirojoc, prin ce au cauzat părții vătămate Tatiana Pirojoc un prejudiciu material considerabil în sumă de 6.000 de lei. Acțiunile inculpatei au fost încadrate în baza art. 42 alin. (4), 222 alin. (2) lit. a) Cod penal.

8. La 04 noiembrie 2021, prin [sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central](#), Tamara Guțu a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunilor incriminate și condamnată la un an și două luni de închisoare, cu suspendarea condiționată pe un termen de probațiune de un an. Instanța a admis acțiunea civilă și a dispus încasarea de la inculpată a sumei de 28.000 de lei în beneficiul Mariei Muntean cu titlu de prejudiciu material, iar în beneficiul Tatiane Pirojoc a sumei de 6.000 de lei cu titlu de prejudiciu material și 2.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. La individualizarea pedepsei, instanța a reținut că inculpata nu și-a recunoscut vina, la locul de trai se caracterizează negativ, este la prima abatere penală, lipsesc circumstanțe agravante și atenuante, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, considerând astfel justificată suspendarea condiționată a pedepsei.

9. La 12 și 18 noiembrie 2021, avocatul Svetlana Popovschi, în numele Tamarei Guțu și inculpata, au depus apeluri. Apelanții au solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare. Potrivit apelurilor, vinovăția inculpatei nu a fost justificată, fiind neîntemeiată numai pe plângerea și depozițiile părților vătămate, care au confirmat doar faptul stabilirii monumentelor deteriorate și depozițiile inculpatului Iurii Poiată, care este diagnosticat cu retardare mintală ușoară.

10. La 28 martie 2023, [Curtea de Apel Bălți](#) a admis apelurile, a casat parțial sentința în latura penală și civilă și a pronunțat o nouă hotărâre. Tamara Guțu în temeiul art. 2 alin. (1) - (3) din Legea nr. 243/2021 privind amnistia, a fost liberată de executarea pedepsei stabilite prin sentință. Instanța a dispus încasarea de la inculpată în beneficiul Tatiane Pirojoc a sumei de 1.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, sentința a fost menținută. Instanța a subliniat că, la stabilirea mărimii și categoriei pedepsei, a luat în considerație faptul că, inculpata nu și-a recunoscut vina, anterior nu a fost în conflict cu legea penală, a comis două infracțiuni mai puțin grave, la locul de trai se caracterizează negativ. În sarcina inculpatei nu a fost reținută prezența circumstanțelor atenuante sau agravante. Instanța de apel a dispus încasarea de la inculpată în beneficiul părții vătămate Tatiana Pirojoc a prejudiciului moral în mărime de 1000 lei, deoarece prima instanță eronat a dispus încasarea în mod solidar a sumei în mărime de 2.000 de lei. Decizia motivată a fost pronunțată la 16 mai 2023.

11. La 21 iunie 2023, Tamara Guțu a depus recurs, fără a indica vreun temei din art. 427 Cod de procedură penală. Recurenta solicită casarea hotărârilor și achitarea. Ea susține că termenul de recurs curge de la 24 mai 2023, când a luat cunoștință cu decizia motivată. Condamnata mai invocă că din materialele dosarului penal nu s-a constatat prin probe certe că a săvârșit infracțiunile incriminate. Instanțele inferioare au pus la baza sentinței de condamnare declarațiile inculpatului Iurie Poiată, care suferă de retardare mintală ușoară. Instanțele au omis să se pronunțe asupra obiecțiilor vizând admiterea acțiunii civile și pretențiile înaintate de părțile vătămate.

12. La 20 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referinței. La 25 iulie 2025 procurorul în Secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție,

Cătălin Scutelnic a depus referință și a solicitat declararea inadmisibilă a recursului, dat fiind faptul că a fost depus peste termenul legal.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Până la 01 septembrie 2023, termenul de recurs era de 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel. Codul de procedură penală nu prevede repunerea în termen a recursurilor împotriva deciziei instanței de apel, însă Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9/2009 în pct. 9 și 25 stipulează următoarele

„9. ... În cazul în care recursul este depus peste termenul prevăzut de lege, instanța este obligată să stabilească motivele întârzierii și, dacă constată motive întemeiate, va trimite recursul pentru judecare.

Motive întemeiate pot fi: existența cazului fortuit sau a forței majore, fie existența unei alte cauze care a pus titularul recursului în situația de a nu putea acționa în conformitate cu interesele sale și în lipsa căreia ar fi acționat în conformitate cu aceste interese. De exemplu, inculpatului i-a fost înmănată mai târziu ... copia de pe sentința tradusă în limba maternă sau în limba pe care o cunoaște.

25. ... Recursul este tardiv atunci când a fost declarat peste termenul stabilit în art. 422 CPP, excepție fiind condițiile repunerii în termen.”

14. Potrivit art.231 Cod procedură penală

(1) Termenele stabilite de prezentul cod se calculează pe ore, zile, luni și ani.

(2) La calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, afară de cazurile în care legea dispune altfel.

(3) La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

MOTIVAREA INSTANȚEI

15. Conform art. 422 Cod de procedură penală, în vigoare la data depunerii recursului, termenul de declarare a recursului era de 30 de zile. Având în vedere că cererea de recurs trebuie să conțină motivele pe care se întemeiază, este judicios ca acest termen să curgă de la data pronunțării deciziei motivate. O asemenea interpretare rezultă și din pct. 9 al hotărârii Plenului CSJ nr. 9/2009 cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală.

16. Decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată pe 16 mai 2023. La 28 martie 2023 a fost pronunțată partea dispozitivă a deciziei, iar la pronunțare au participat recurenta și apărătorii acesteia, Alexandru Covdii și avocatul din oficiu, Ion Țurcanu. Instanța a anunțat participanții că decizia motivată va fi pronunțată la 16 mai 2023 (vol. IV, f.d. 213–214). Decizia motivată a fost pronunțată și publicată pe portalul instanțelor de judecată la 16 mai 2023

17. Completul reține că recursul este depus la 19 iunie 2023, iar recurenta susține neîntemeiat că termenul a început să curgă din data de 24 mai 2023. Alegația recurenteii că a făcut cunoștință cu decizia motivată abia la 24 mai 2025, nu este convingătoare

deoarece recurenta a cunoscut că la 16 mai 2023 instanța de apel va pronunța decizia motivată. Termenul de depunere a recursului a expirat la 15 iunie 2023, iar recurenta nu a solicitat repunerea în termen.

18. Completul de judecată menționează că părțile au obligația de diligență de a se interesa de soarta cauzelor sale (*mutatis mutandis* dec. CtEDO [Van Harn v. Germania](#), 2007), iar nerespectarea acestei obligații îi poate lipsi de dreptul de a cere repunerea în termenul de atac. În condițiile în care cererea de recurs a fost depusă la 19 iunie 2023, cu depășirea termenului de 30 de zile, recursul este declarat peste termen.

19. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul condamnatei Tamara Guțu împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 28 martie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Alexandru Negru

Leonid Chirtoacă